

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра методології та методів соціологічних досліджень

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Новітні методи аналізу даних в соціології

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Прикладна соціологія»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	заочна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	1, 2
Кількість кредитів ECTS	5
з них	
за семестр 1	1
за семестр 2	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: Андрій ГОРБАЧИК

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(місяць, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(місяць, ПІБ, дата)

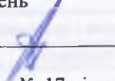
КИЇВ – 2022

Розробник(и):

Андрій ГОРБАЧИК, к. ф.-м. н., доцент, професор кафедри методології та методів соціологічних досліджень

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри методології та методів соціологічних досліджень

(Микола СИДОРОВ)

Протокол № 17 від «30» червня 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «29» липня 2022 року №8

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – ознайомити студентів з новітніми моделями та методами кількісного аналізу емпіричних даних, що використовуються в сучасних соціологічних дослідженнях; розвинути вміння обирати формальні моделі та методи, адекватні задачі, критично оцінювати та інтерпретувати результати застосування обраних методів; дати навички використання відповідних інструментів статистичного аналізу даних емпіричних соціологічних досліджень.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни: студенти мають бути знайомі з основами статистичного аналізу даних емпіричних соціологічних досліджень, зокрема аналізом кореляцій та моделлю множинної лінійної регресії, а також вміти працювати з комп'ютерними програмами статистичного аналізу даних.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Вивчення дисципліни спрямовано на отримання студентами знань, навичок та компетентностей необхідних для (1) вибору статистичної моделі та методу аналізу, адекватного задачі дослідження та особливостям зібраних для вирішення задачі емпіричних даних, а також для (2) обґрунтованої інтерпретації результатів застосування таких методів для вирішення конкретних дослідницьких задач та формулювання відповідних висновків емпіричного соціологічного дослідження. При вивченні дисципліни значна увага приділяється практичному застосуванню в аналізі даних емпіричних соціологічних досліджень сучасних комп'ютерних програмних засобів (зокрема, LISREL та SPSS).

4. Завдання (навчальні цілі):

- Ознайомити з теоретичними засадами та практичними підходами до використання номінальних шкал в моделі регресії, зокрема з використанням дихотомічних (фіктивних) незалежних змінних та з моделлю логістичної регресії.
- Ознайомити з методами аналізу багатовимірних таблиць, зокрема з моделлю ієрархічного логлінійного аналізу.
- Ознайомити з теоретичними засадами та методами побудови вимірювальних моделей на базі моделі факторного аналізу.
- Навчити застосовувати представлені моделі для вирішення конкретних дослідницьких задач та практичного аналізу емпіричних даних соціологічного дослідження.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- СК04. Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знання евристичних можливостей та обмежень застосування статистичних методів аналізу кількісних даних в сучасних емпіричних соціологічних дослідженнях.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Тест	25
2.1	Вміння використовувати моделі багатовимірних методів аналізу даних в емпіричних соціологічних дослідженнях.	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Тест, практичне завдання	40
2.2	Вміння конструювати та оцінювати вимірювальні моделі для побудови складних соціологічних індексів	Лекція, практичні заняття, самостійна робота	Тест, практичне завдання	35

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)		
	1.1	2.1	2.2
Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань (ПР04)		+	+
Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері соціології, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки (ПР09)	+	+	

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

2 семестр

1. Контрольна робота 1 (тест) за темою 1, РН1.1, РН2.1 – 12 балів / 20 балів
2. Контрольна робота 2 (тест) за темами 2-3, РН2.1, РН2.2 – 12 балів / 20 балів
3. Виконання завдань на практичних заняттях РН1.1, РН2.1, РН2.2 – 12 балів / 20 балів

- підсумкове оцінювання – іспит, РН1.1, РН2.1, РН2.2

- умови допуску до підсумкового оцінювання: Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів за критично-розрахунковий мінімум – 36 балів для одержання допуску до іспиту обов'язковим є повторне написання контрольних робіт та виконання невиконаних завдань практичних занять..

7.2 Організація оцінювання:

2 семестр

1. Контрольна робота 1 за темою 1, РН1.1, РН2.1 – після теми 1
2. Контрольна робота 2 за темами 2-3, РН2.1, РН2.2 – після теми 3
3. Виконання завдань на практичних заняттях за темами 1-2 РН1.1, РН2.1, РН2.2 – протягом семестру

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – 4 год.

Практичні заняття – 2 год.

Самостійна робота – 144 год.

1 семестр

Номер та назва теми	Кількість годин	
	Лекційні	Самостійна робота
1. Мета і структура курсу. Модель лінійної регресії. Використання дихотомічних (фіктивних) незалежних змінних.	2	28
Всього	2	28

Загальний обсяг 30 год., в тому числі:

Лекцій – 2 год.

Самостійна робота – 28 год.

2 семестр

Номер та назва теми	Кількість годин		
	Лекційні	Практичні	Самостійна робота
1. Модель логістичної регресії.	-	2	40
2. Аналіз багатовимірних таблиць частот та відсотків. Модель ієрархічного логлінійного аналізу.	-	-	40
3. Вимірювання латентних змінних. Розвідувальний факторний аналіз.	2	-	36
Всього	2	2	116

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 2 год.

Практичні заняття – 2 год.

Самостійна робота – 116 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна

1. Крамер Д. Математическая обработка данных в социальных науках: современные методы. - М: Издательский центр "Академия", 2007. - 288 с. – сс. 31-71, 34-117, 153-177, 257-275
2. Bors D. Data Analysis for the Social Sciences. Integrating Theory and Practice, Second Edition, 2018.- 664 p. – pp. 34-96, 167-254, 312-580
3. Schumacker, Randall E. A beginner's guide to structural equation modeling / Randall E. Schumacker, Richard G. Lomax. – Fourth edition, 2016.- 351 p. – pp. 1-14, 85-105
4. Горбачик А.П., Сальнікова С.А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS: Навч. посіб.- Луцьк: РВВ 'Вежа' Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. - 164 с. – сс. 24-78, 112-146
5. Engebretsen M. Kennedy H. (eds) Data Visualization in Society. - Amsterdam University Press, 2020.- 464 p. -- p. 17-77, 111-141
6. Laaksonen S. Survey Methodology and Missing Data. - Springer, 2018.- 224 p.-- 99-133, 141-217

Додаткова

1. Hair J.F., Black W.C., Babin B.J., Anderson R.E. Multivariate Data Analysis: a global perspective. (7th ed).- Upper Saddle River N.J.: Pearson Education, 2013.- 734 p. – pp. 1-31
2. Azen R. Walker C.M. Categorical data analysis for the behavioral and social sciences.- Routledge, 2020. - 313 p. – pp. 145-251
3. Cronk B.C. How to Use SPSS. A Step-By-Step Guide to Analysis and Interpretation. Eleventh Edition, Routledge, 2020.- 218 p. – pp. 21-151

10. Додаткові ресурси:

1. European Social Survey. Data and Documentation <https://www.europeansocialsurvey.org/data/>
2. Горбачик А. Практичне заняття: використання ієрархічного логічного аналізу даних в SPSS; використання розвідувального факторного аналізу в SPSS. <https://youtu.be/BZZo-SVwvsY>
3. Горбачик А. Практичне заняття з побудови та інтерпретації рівняння логістичної регресії в SPSS. https://youtu.be/oX_IDb2t3W8